

Loo autor (paremal) ja aednik Toivo Rüütmann uurivad Dobeles puuviljandusinstituudi aias läti õunasorte.

Eesti uus sügissort 'Kiktriinu' Dobeles õunaaias katses.

Dobeles ploomiaed üllatas uute sortidega.

Läti uutest õunasortidest ilmselt parim – magushapu 'Gita' – valmib varasügisel. Selle aretas bioloogiadoktor Laila Ikase.

Eesti ploomidest kasvatatakse Läti koduaedades veel sorte 'Ave' ja 'Julius'. Kuid karmid talved teevad neilegi liiga.

Meie õuntest olid väga hea saagiga 'Els', 'Alar', 'Kaari', 'Karamba', 'Kastar', 'Katre', 'Krista', 'Lembitu' ja 'Liivika'. Väga kaunid punased õunad olid Polli uuel sordil 'Madli'. Mitmel varasemalgi aastal on rõõmu teinud Asta Kase Märjamaal aretatud sordi 'Koonik' kaunid viljad. Eestis ma sellel sordil nii ilusaid õunu pole näinud. Küllap on Läti kliima tema jaoks sobivam.

Tähelepanu juhtiti Uno Kivistiku aretatud õunasortidele 'Reuno' ja 'Tiit'. Uhkustades näidati, kui ilusad õunad kasvavad ka meie vanadel sortidel 'Pärnu tuviõun' ja 'Kaja'.

Hea oli teada saada, et Pollis aretatud 'Aule' on Lätis lootustandev äriaia sort. Temaga on plaanis rajada mahukad katsed. (Peab märkima, et Pollis tegi viimane talv 'Aule' puudele tugevasti liiga.)

Läti koduaedades peetakse headeks 'Karambat', 'Liivikat' ja 'Madlit'. Imeilusad õunad olid 'Krista' puudel. Samas selgus, et Leedu sort 'Auksis' (õun on meie 'Kristaga' üsna sarna-

ne) on saanud Lätis kõige populaarsemaks sordiks. Eestiski on 'Auksis' nüüd soovitusvormis.

Mitmed Polli uued aretised, millel veel nimegi pole, äratasid tähelepanu väga ilusate suurte punaste õunte tõttu.

Ohtlik tõbi pirnipuudel

Suur ehmatatus ootas meid pirniaias: puude lehed olid kaetud pirnipuu näsarooste koledate pustulitega. Puud olid kurnatud, viljad polnud arenenud korralikeks pirnideks. Aeda tutvustanud bioloogiadoktor Laila Ikase kahtles, kas puud üldse ellu jäävadki.

Pirnipuu näsarooste kohta ütles ta, et selle seenhaiguse vaheperemeestaimeks on paljud võõramaised kadakaliigid (meie oma harilik kadakas vaheperemees ei ole). Nägime, et Läti puuviljandusinstituudis olid ilupõõsasteks istutatud eksootilised kadakad kõik välja juuritud.

Ka mina olen tänava Eestis näinud pirnipuu näsaroostest hullusti nakatunud puid. Niisiis, ka Eesti seisab silmitsi selle hullu probleemiga.